

activity showed very slight reduction. On the whole the ChE activity was somewhat higher than in the previous investigation. Only in 7 individuals who were sprayers the whole-blood ChE activity showed a greater reduction. After atropine injection the ChE increased and in five cases returned to normal.

It is worth mentioning that 86 individuals were tested in the first investigation as well as in the second, six months later. Whether in the first investigation 58 out of these individuals showed whole-blood ChE activity within normal limits, in the second investigation their number increased to 68. Moreover, 28 individuals showed reduced whole-blood ChE activity in the first investigation their number decreased to 18 on the second investigation.

From the above results we might draw the conclusion that no increased sensitivity is acquired towards further ingestion of traces of parathion. But on the contrary the toxicity of residues of parathion in olive oil is probably diminished progressively.

(From the Pharmac. Dept. of the University of Athens).

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1. Γ. ΛΟΓΑΡΑΣ, Α. Α. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ καὶ Ν. ΚΑΡΥΔΗΣ, Συμβολή εἰς τὴν φαρμακολογίαν τοῦ παρθείου. *Πρακτ. Ἀκαδ. Ἀθηνῶν* **31**, 1956, σ. 91-96.
2. G. LEMPEROS καὶ K. RANTA, *Science*, **117**, 1953, σ. 454.
3. D. R. DAVIES καὶ J. D. NICHOLLS, *Brit. Med. J.* 4 Ἰουνίου 1955, σ. 1373.
4. A. J. LEHMAN, A. HATZELL καὶ J. C. WARD, Effects on beneficial forms of life, crops and soil and Residue hazards εἰς τὴν ἔκθεσιν πρὸς τὸ Council on Pharmacy and Chemistry τῆς American Medical Association ὑπὸ τὸν τίτλον Pharmacology and Toxicology of certain organic phosphorous insecticides. *J. A. M. A.* **144**, 1950, σ. 108.
5. E. MAIER, Serum-Cholinesterase und Leber-Erkrankungen. *Deutsche Mediz. Wochens.* **81**, 1956, σ. 1674.

ΙΣΤΟΡΙΑ.—Ἀνέκδοτοι ἐπιστολαὶ τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια περὶ τῶν ἐν Εὐρώπῃ Ἑλλήνων ὀρφανοπαίδων, ὑπὸ Ἑλένης Ε. Κούγκου. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Παν. Μπρατσιώτου.

Ἐρευνῶσα τὸν παρελθόντα Ἰούλιον τὸ Καποδιστριακὸν Ἀρχεῖον εἰς τὰ Ἀρχεῖα τῆς Ἰονίου Γερουσίας Κερκύρας, εὔρον καὶ τὸν ὑπ' ἀριθμὸν 388 Φάκελον. Ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς χειρογράφου κώδικος μὲ 45 ἡριθμημένα φύλλα καὶ μὲ ἄγνωστον εἰς ἐμὲ γραφικὸν χαρακτῆρα. Εἰς τὸ ἐξώφυλλον, δι' ἄλλης χειρός, ἦτο γραμμένον: Βιβλίον τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ τῶν Ἑλλήνων ὀρφανῶν τῶν εὕρισκομένων εἰς τὸ ἐξωτερικόν.

Μὲ εὐλογον ὅμως ἐκπληξιν ἐξ ἀρχῆς διεπίστωσα, ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἐπιστολῶν

τοῦ Ἰωάννου Καποδίστρια, ἀντιγεγραμμένων ὑπὸ τινος τῶν γραμματέων του προφανῶς, χωρὶς φυσικὰ τὴν ὑπογραφὴν του. Ἡ πλέον πρόχειρος ἀνάγνωσις καὶ τῶν πρώτων στίχων τῶν ἐπιστολῶν πείθει ἀκραδάντως, ὅτι πρόκειται περὶ ἐπιστολῶν τοῦ πρώτου κυβερνήτου τῆς ἀπελευθερωθείσης Ἑλλάδος. Εἶναι ὅλαι γραμμέναι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μακροῦ ἀνὰ τὴν Εὐρώπην ταξειδίου, τὸ ὅποϊον ἐπεχείρησε μετὰ τὴν ἐκ μέρους του ἀποδοχὴν τῆς ἐκλογῆς του ὡς κυβερνήτου καὶ τὴν ἐπίσημον ὑποβολὴν τῆς παραιτήσεως ἀπὸ τὴν εἰς τὴν ρωσικὴν Αὐλὴν ἐμπιστευτικῆς θέσεώς του.

Αἱ εἰς τὸν ἐν λόγῳ κώδικα καταχωρισμέναι ἐπιστολαὶ ἀνέρχονται εἰς ἑβδομήκοντα δύο. Ὅλαι, ἐκτὸς μιᾶς, εἶναι τοῦ Καποδίστρια καὶ ἀπευθύνονται κατὰ τὸ πλεῖστον πρὸς διαφόρους πλουσίους Ἑλληνας καὶ φιλέλληνας ἄνδρας καὶ γυναῖκας, ἐγκατεστημένους εἰς διαφόρους πόλεις τῆς Εὐρώπης ἢ πρὸς τὸ σύνολον τῶν Ἑλλήνων τῶν διαμενόντων εἰς τὴν αὐτὴν πόλιν. Ὀλίγαι ἐξ αὐτῶν ἀπευθύνονται πρὸς στενοὺς συνεργάτας του.

Μία ἐκ τῶν ἐπιστολῶν εἶναι γραμμένη ἀπὸ τὸν γνωστὸν Κερκυραῖον λόγιον καὶ πιστὸν φίλον τοῦ Καποδίστρια Ἀν. Μουστοξύδην καὶ ἀπευθύνεται πρὸς τὸν πρῶτον.

Ἐκ τῶν ἑβδομήκοντα δύο ἐπιστολῶν αἱ δέκα τρεῖς εἶναι ἐκδεδομέναι ὑπὸ τοῦ Ε. Bétant εἰς τὸν πρῶτον τόμον τῶν Ἐπιστολῶν τοῦ Καποδίστρια, τῶν μεταφρασμένων καὶ εἰς τὴν ἑλληνικὴν ὑπὸ τοῦ Μ. Σχινᾶ.

Μία, ἡ πρὸς τὸν Ἀδ. Κοραῖν (σελ. 25), εἶναι ἐκδεδομένη ὑπὸ τοῦ Π. Μ. Κοντογιάννη¹, ἡ πρὸς τὸν ἀρχιμανδρίτην Νεόφυτον Βιάντην (σελ. 41α) ὑπὸ τοῦ Ἀθ. Γ. Δουρούτη² καὶ ἡ πρὸς τὸν Κ. Μαρίνογλου (σελ. 43) ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. Μπαλάνου³. Αἱ ὑπόλοιποι πεντήκοντα ἐξ εἶναι ἀνέκδοτοι, καθ' ὅσον ἠρεύνεσα καὶ γνωρίζω. Ἡ πρώτη ἐπιστολή, ἀπευθυνομένη πρὸς τὸν Μουστοξύδην εἰς Βενετίαν, (σελ. 1) εἶναι γραμμένη ἐκ Βερολίνου τὴν 27 Ἰουλίου/8 Αὐγούστου 1827, ὀλίγας δηλαδὴ ἡμέρας μετὰ τὴν ὀριστικὴν ἀναχώρησίν του ἐκ Ρωσίας, ἐν συνεχείᾳ δὲ ὅλαι αἱ ἄλλαι γράφονται ἀπὸ τὰς διαφόρους πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας μετέβαιναν ὁ Καποδίστριας, διὰ τὴν ζήτησιν τὴν ἡθικὴν συμπαράστασιν καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἑλλάδος ἐκ μέρους τῶν μεγάλων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Αἱ περισσότεραι εἶναι γραμμέναι ἐξ Ἀγκῶνος, κατὰ τὴν μακρὰν καὶ ἀνιερὰν παραμονὴν του, ὅταν ματαίως ἀνέμενε τὸ ἀγγλικὸν πλοῖον, διὰ τὴν μεταφέρειν εἰς τὴν ἀγωνιζομένην Ἑλλάδα. Ἡ τελευταία,

¹ Ἐπιστολαὶ ἀνέκδοτοι Κοραῖ καὶ πρὸς Κοραῖν. *Χρονικά*, 5 (1923) σελ. 119 ἔ. ἀρ. 43. Ἡ ἐν λόγῳ ἐπιστολή ἐδημοσιεύθη τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Ρῶτα (Ἀπάνθισμα Α' ἐπιστ. Ἀ. Κοραῖ, σελ. 264, ἔ), ἀλλὰ περικεκομμένη, ἄγνωστον διατί.

² Ὁ Κυβερνήτης ἐν Ἀγκῶνι, *Ἀττικὸν Ἡμερολόγιον*, ἔτ. 1887, σ. 419 ἔ.

³ Ὁ Καποδίστριας διὰ τὰ ὄρφανά. *Πρακτικά Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν*, 19 (1944). Ἐν Ἀθήναις 1949, σ. 314 κ'ἔ.

ἀπευθυνομένη πρὸς τοὺς ἀρχηγούς τῆς ἀδελφότητος τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Μάλτας, εἶναι γραμμένη εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον, κατὰ τὴν ἐκεῖ ὀλιγοήμερον παραμονὴν τοῦ πλοίου τὴν 1/13 Ἰανουαρίου 1828.

Ἐκ τῶν πεντήκοντα ἐξ ἀνεκδότων ἐπιστολῶν αὐτῶν¹, αἱ 29 εἶναι συντεταγμένοι εἰς τὴν γαλλικὴν μόνον γλῶσσαν, αἱ 23 εἰς τὴν γαλλικὴν καὶ ἐλληνικὴν καὶ αἱ 4 εἰς τὴν ἰταλικήν. Αἱ εἰς τὴν γαλλικὴν συντεταγμένοι ἀπευθύνονται εἰς τοὺς ξένους φίλους τῆς Ἑλλάδος καὶ εἰς τοὺς Ἑλληνας γαλλομαθεῖς, ὅπως εἶναι ὁ πρέγκιψ Μ. Σοῦτσος, ὁ μητροπολίτης π. Οὐγγροβλαχίας Ἰγνάτιος, ὁ Ἀ. Μουστοξύδης, ὁ Ζακύνθιος κόμης Μοτσενίγος κ.ἄ. Αἱ εἰς τὴν ἰταλικὴν ἀπευθύνονται εἰς τὴν κ. Καραγιάννη (σελ. 16), τὸν Γιαλλινᾶν (σελ. 16), τὴν κ. Sicuro (σελ. 17α) καὶ τὴν Κερκυραίαν κόμισσαν Ἑλένην Μοτσενίγου, οἱ ὅποιοι προφανῶς δὲν κατεῖχον καλῶς ἢ ἡγνόουν τὴν ἐλληνικὴν καὶ γαλλικὴν. Ἐκεῖναι εἰς τὰς ὁποίας θὰ ἐπιμείνω περισσότερον εἶναι αἱ ἐλληνιστὶ καὶ γαλλιστὶ συντεταγμένοι 23 ἐπιστολαί, αἱ ὁποῖα ἀπευθύνονται ὅλαι εἰς Ἑλληνας. Διὰ τὴν ὅμως εἶναι δίγλωσσοι; Προχείρως θὰ ἡμποροῦσε νὰ ἀπαντήσῃ κανεὶς, ὅτι ὁ μὲν Καποδίστριας τὰς συνέταξεν εἰς τὴν γαλλικὴν, ἐφ' ὅσον εἶναι γνωστὸν ὅτι αὐτὴν μετεχειρίζετο εὐκολώτερον καὶ περισσότερον, εἰς τὸν γραπτὸν λόγον, ὁ δὲ γραμματεὺς τοῦ τὰς μετέφραζεν εἰς τὴν ἐλληνικὴν, καθ' ὅσον οἱ παραληπτὰ ἡγνόουν τὴν γαλλικὴν. Προσεκτικωτέρα ὅμως μελέτη μᾶς δίδει τὸ δικαίωμα νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν ἀντίθετον ἔποψιν.

Τὰ σημεῖα δὲ τὰ ὁποῖα ἐνισχύουν τὴν ἔποψιν, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ αὐταὶ ἐγράφησαν ὑπὸ τοῦ Καποδίστρια εἰς τὴν ἐλληνικὴν καὶ κατόπιν μετεφράσθησαν εἰς τὴν γαλλικὴν εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Ἐνῷ εἰς τὸ γαλλικὸν κείμενον γίνεται χρῆσις μόνον τοῦ πληθυντικοῦ, εἰς τὸ ἐλληνικὸν χρησιμοποιεῖται ἄλλοτε ὁ πληθυντικὸς καὶ ἄλλοτε ὁ ἐνικός, ἀναλόγως τοῦ θάρρους καὶ τῶν φιλικῶν σχέσεων, αἱ ὁποῖαι συνέδεον τὸν Καποδίστριαν μὲ τὸν πρὸς ὃν ἀπηυθύνετο ἡ ἐπιστολή. Ἐνῷ π.χ. εἰς τὴν ἐπιστολὴν τοῦ πρὸς τὸν εἰς Γενεύην εὐρισκόμενον Ἑλληνα διδάσκαλον Ραδινόν, ἐξ Ἀγκῶνος τὴν 23 Νοεμβ./5 Δεκεμ. 1827, νωτέρον τοῦ κατὰ τὴν ἡλικίαν καὶ διατελοῦντα ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ Καποδίστρια, γράφει εἰς τὸν πληθυντικὸν καὶ μάλιστα μὲ κεφαλαῖον Σεῖς, Σᾶς, εἰς τὸν σεβάσμιον καὶ σοφὸν γέροντα Κοραῆν, γράφων ἐκ τῆς ἰδίας πόλεως τὴν 20 Νοεμ./2 Δεκεμ. 1827, ἀποτείνεται εἰς τὸν ἐνικόν: «....σὲ ὁμολογῶ χάριτας, ἀγαπητέ μοι Κοραῆ, διὰ τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Ἐπικτήτου καὶ δι' ὅσα ἐνόμισες εὐλογα καὶ δίκαια νὰ εἴπῃς περὶ ἐμοῦ εἰς τὰ προλεγόμενα. Ἐσο βέβαιος...» κλπ.

¹ Ἡ εἰς τὴν σελ. 7 τοῦ κώδικος, δὲν ἀποτελεῖ ἐπιστολήν, ἀλλ' ἀπλοῦν σημεῖωμα μὲ ὀνόματα νέων Ἑλλήνων σπουδαζόντων εἰς Γενεύην, συντεταγμένων εἰς τὴν γαλλικὴν.

Ἐὰν αἱ ἐπιστολαὶ ἦσαν συντεταγμέναι εἰς τὴν γαλλικὴν δὲν ἦτο δυνατόν ὁ μεταφραστὴς νὰ χρησιμοποιήσῃ μόνος του εἰς ἄλλους τὸν πληθυντικὸν καὶ εἰς ἄλλους τὸν ἐνικόν, εἰς τοὺς μὲν τὸ Σεῖς καὶ εἰς τοὺς δὲ τὸ σύ, ἐφ' ὅσον ἄλλωστε τὸ γαλλικὸν πρωτότυπον δὲν τοῦ ἔδιδε τοιαύτην δυνατότητα.

2. Ἐὰν ὑποστηρίξῃ κανεὶς τὴν ἔποψιν, ὅτι αἱ ἐπιστολαὶ ἐγράφησαν ἀρχικῶς γαλλιστί καὶ μετεφράσθησαν χάριν τῶν ἀγνοούντων τὴν γαλλικὴν παραληπτῶν, πρὸς τὴν νὰ μεταφρασθῇ καὶ ἡ πρὸς τὸν Κοραῖν ἐπιστολή, ἐφ' ὅσον κατεῖχε τὴν γαλλικὴν ὅσον καὶ τὴν ἑλληνικὴν; Ὁ Καποδίστριας γράφων πρὸς πεπαιδευμένους γαλλομαθεῖς Ἑλληνας, ὅπως εἰς τὸν μητροπολίτην Ἰγνάτιον, τὸν πρίγκιπα Καρατζᾶν, τὸν Μ. Σοῦτσον κ. ἄ. γράφει ἀπλῶς γαλλιστί. Διατὶ λοιπὸν νὰ μὴ γράψῃ ὁμοίως καὶ εἰς τὸν σοφὸν μόνιμον κάτοικον τῶν Παρισίων; Προφανῶς ὁ Καποδίστριας θέλων νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὸν Κοραῖν τὴν πρόοδόν του καὶ εἰς τὴν γραφομένην ἑλληνικὴν, περὶ τῆς ὁποίας θὰ γίνῃ λόγος κατωτέρω, τοῦ γράφει εἰς τὴν γλῶσσαν τῆς πατρίδος των¹.

3. Μερικαὶ διαφοραὶ μεταξὺ τοῦ γαλλικοῦ καὶ ἑλληνικοῦ κείμενου εἶναι ἐνδείξεις ὑπὲρ τῆς ἐπόψεως τὴν ὁποίαν ὑποστηρίζομεν. Εἰς τὴν ἀνωτέρω μνημονευθεῖσαν ἐπιστολὴν πρὸς τὸν Κοραῖν, τὸ γαλλικὸν κείμενον γράφει: «Je profite des momens de relache pour vous remercier, mon cher Koraï, de votre livre....» Εἰς τὸ ἑλληνικὸν κείμενον ἀναφέρεται, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ βιβλίον ἦτο τὸ ἐγχειρίδιον τοῦ Ἐπικτήτου.

Εἰς τὴν πρὸς τὸν Σπανιολάκην ἐπιστολὴν του, εἰς Λονδῖνον, ἐξ Ἀγκῶνος 23 Νοεμ./5 Δεκεμ. 1827 (σελ. 31α) ἀναφέρει ὅτι ὁ καιρὸς εἶναι πολὺ «Orageuse... dans ces parages», ἐνῶ εἰς τὸ ἑλληνικὸν κείμενον γράφεται ὅτι ἡ τρικυμία «συνταράττει αὐτὰ τοῦ Ἀδριατικοῦ τὰ παράλια». Καὶ εἰς ἄλλας ὑπάρχουν τοιαῦται διαφοραί.

4. Εἰς τὸν ἐν λόγῳ κώδικα δημοσιεύονται πέντε ἐν συνόλῳ ἐπιστολαὶ πρὸς τὸν Ἀ. Μουστοξύδην. Αἱ τρεῖς εἶναι γραμμέναι μόνον γαλλιστί (σελ. 1, 32, 43) καὶ αἱ δύο γαλλιστί καὶ ἑλληνιστί (σελ. 7α, 10). Ὁ Μουστοξύδης, ὡς γνωστόν, κατεῖχεν ἄριστα τὴν γαλλικὴν. Ἐὰν ὑποστηρικθῇ ἡ γνώμη, ὅτι ἐγράφησαν γαλλιστί ὑπὸ τοῦ Καποδίστρια καὶ μετεφράσθησαν ἑλληνιστί χάριν τῶν ἀγνοούντων τὴν γαλλικὴν παραληπτῶν διατὶ πρὸς τὸν γαλλομαθεῖ Μουστοξύδην νὰ μεταφρασθοῦν αἱ δύο ἐπιστολαὶ μόνον; Δὲν μᾶς πείθει, ὅτι ὁ Καποδίστριας εἰδικῶς αὐτὰς τὰς δύο τὰς ἔγραψεν ἑλληνιστί, μὲ τὸν ἴδιον προφανῶς σκοπὸν, μὲ τὸν ὅποιον ἔγραψεν ἑλληνιστί καὶ πρὸς τὸν Κοραῖν;

¹ Τὴν γνώμην ὅτι ἡ ἐπιστολὴ αὕτη ἐγράφη ἑλληνιστί ὑπὸ τοῦ Καποδίστρια ὑποστηρίζει καὶ ὁ Διευθυντὴς τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης Ε. Π. Φωτιάδης, Περὶ τῶν ἑλληνικῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἱ. Καποδίστρια, Ἑλληνικά 4 (1931), σ. 249.

Ἐπέμεινα εἰς τὸ σημεῖον αὐτό, διότι εἶναι προφανῆς ἡ σπουδαιότης τῆς ἀποδείξεως αὐτῆς τῆς ἐκδοχῆς. Πρὸ ἐτῶν εἰς τὰ Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν¹ ἐδημοσιεύθησαν ὑπὸ τοῦ Σ. Θεοτόκη μερικαὶ ἐπιστολαὶ τοῦ Καποδίστρια συντεταγμέναι εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὸ ἔτος 1811. Ἐὰν παραβάλλῃ κανεὶς τὰς ἐπιστολάς τοῦ 1811 πρὸς τὰς ἐπιστολάς τοῦ ἔτους 1827 θὰ διαπιστώσῃ τὴν τεραστίαν πρόοδον τοῦ Καποδίστρια ὡς πρὸς τὴν γνῶσιν τῆς γραφομένης ἑλληνικῆς γλώσσης. Εἰς τὰς ἐπιστολάς τοῦ 1811, ἐκτὸς τῶν πολλῶν ὀρθογραφικῶν λαθῶν, ὁ Καποδίστριας προσπαθεῖ νὰ γράψῃ εἰς τὴν ἐπικρατοῦσαν τότε γνωστὴν ἀσχημάτιστον καθαρεύουσαν, τὴν τότε ἀρχαΐζουσαν, χωρὶς ὅμως νὰ τὸ ἐπιτυχάνῃ. Αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ 1827 εἶναι συντεταγμέναι εἰς τὴν ἀπλὴν ὁμιλουμένην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, χωρὶς ἐπιτηδευμένον ὕφος καὶ κενούς ρητορισμούς, ἄπταιστοι δὲ ἀπὸ ὀρθογραφικῆς ἐπόψεως.

Τὸ κείμενον τῶν ὑπὸ τοῦ Bétant ἐκδοσμένων 13 ἐπιστολῶν², ἐκτὸς μικρῶν καὶ μὴ οὐσιωδῶν διαφορῶν, εἶναι τὸ αὐτὸ σχεδὸν μὲ τὸ γαλλικὸν κείμενον τοῦ κώδικος. Μόνον τὸ κείμενον τῆς πρὸς Ραδινὸν ἐπιστολῆς τῆς 23 Ὀκτ./4 Νοεμ. 1827 διαφέρει πολὺ τὸ ἓνα ἀπὸ τὸ ἄλλον. Τὸ ἑλληνικὸν ὅμως κείμενον τῶν 23 ἐπιστολῶν διαφέρει εἰς μεγάλον βᾶθμὸν ἀπὸ τὸ κείμενον τῆς ἑλληνικῆς μεταφράσεως τοῦ Μ. Σχινᾶ, πρῶγμα τὸ ὁποῖον ἐνισχύει τὴν ἐκδοχὴν μας. Εἶναι φανερόν ὅτι ὁ Σχινᾶς μετέφρασεν ἀπ' εὐθείας ἐκ τοῦ γαλλικοῦ κειμένου τοῦ Bétant καὶ δὲν εἶχε καθόλου ὑπ' ὄψιν του τὸν ἐν λόγῳ κώδικα. Αἱ 23 ἐπιστολαί, παραβαλλόμεναι μὲ τὴν πρὸς τὸν Κοραῆν, ἡ ὁποία ἀναμφισβητῆτως ἐγράφῃ ἑλληνιστί, ἀποδεικνύουν, μὲ τὸ ὕφος των καὶ τὸν ἐν γένει τρόπον ἐκφράσεως, ἓνα καὶ τὸν αὐτὸν συγγραφέα.

Ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον αἱ ἐπιστολαὶ ἔχουν ἓνα καὶ μοναδικὸν σκοπόν: Τὴν πατρικὴν, συγκινητικὴν μέριμναν τοῦ Καποδίστρια, διὰ τοὺς εἰς τὸ ἐξωτερικὸν εὐρισκομένους Ἑλληγνόπαιδας, ὅσους «αἱ τῆς πατρίδος μεγάλοι δυστυχίαι ἔρριψαν εἰς τὴν ξενητείαν»³. Τὸ πλεῖστον τῶν ἐπιστολῶν εἶναι ἐπιτακτικαὶ ἐκκλήσεις πρὸς τὰ χριστιανικά καὶ πατριωτικὰ αἰσθήματα τῶν ἀνὰ τὴν Εὐρώπην πλουσίων Ἑλλήνων καὶ ξένων, διὰ νὰ συμβάλλουν χρηματικῶς εἰς τὸ ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθὲν ἔργον τῆς περιθάλψεως καὶ ἐκπαιδεύσεως τῶν ὀρφανῶν Ἑλληγοπαίδων. Μελετῶν κανεὶς αὐτάς τὰς ἐπιστολάς, μὲ τὸ αὐτὸ σχεδὸν περιεχόμενον, ἐκπλήσσεται ἀπὸ τὸν διαφορετικὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον ὁ Καποδίστριας γράφει εἰς τὸν καθένα, προκειμένου νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ὀλοπρόθυμον συμβολὴν του. Παρέχονται εἰς αὐτάς πλεῖσται ὅσαι πολῦτιμοι πλη-

¹ Ἡ ἔθνικὴ συνειδήσις τοῦ Καποδιστρίου καὶ ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα. Πρακτικά τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν, 7 (1932), σελ. 130 ε.

² Correspondance du comte Capodistrias . . . Paris 1839, τ. 1ος.

³ Εἶναι γνωστὴ ἡ ποικίλη μέριμνα τοῦ Καποδίστρια διὰ τοὺς ὀρφανούς Ἑλληγνόπαιδας καὶ ὅταν ἀνέλαβε τὴν διακυβέρνησιν τῆς χώρας.

ροφοραί διὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθέντα σχολεῖα εἰς Τεργέστην, Βενετίαν, Γενεύην, Ἀγκῶνα κλπ., καθὼς καὶ διὰ τοὺς εἰς τὰ διάφορα Πανεπιστήμια φοιτῶντας νέους. Διαφωτίζουν περισσότερον τὰς μέχρι τοῦδε γνώσεις μας περὶ τῶν ἰδεῶν τοῦ Καποδίστρια διὰ τὴν ἑλληνοχριστιανικὴν ἀγωγὴν τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ παρέχουν πλεῖστα ἄλλα ἀξιόλογα στοιχεῖα.

Ὁ περιωρισμένος χώρος τῆς ἀνακοινώσεως δὲν ἐπιτρέπει ἢ τὴν δημοσίευσιν ἐλαχίστων. Εἶναι ὅμως ἀρκεταὶ διὰ νὰ ἐνισχύσουν τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα¹.

Α'.

Πρὸς τοὺς Κυρίους Πάλλη εἰς Λονδῶνον. Ἀγκῶν 23 Νοεμ./5 Δεκεμ. 1827.

Τὸ πλοῖον τὸ ὁποῖον μέλλει νὰ ἔλθῃ ἐδῶ διὰ νὰ μὲ παραλάβῃ, ἐπειδὴ ἀκόμη δὲν ἔφθασε ὠφελοῦμαι ἀπὸ τὸ διάστημα αὐτὸ τῆς ἡσυχίας, διὰ νὰ σᾶς εὐχαριστήσω, Κύριοι, περὶ τῆς φροντίδος σας εἰς τὴν παραλαβὴν καὶ ἀποστολὴν τῶν κασσέλων μου. Ὁ κ. *Benkhausen* μὲ εἰδοποίησε περὶ τούτου, καὶ δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι μέχρι τοῦδε ἐστάλησαν διὰ θαλάσσης διὰ νὰ φθάσωσι εἰς καλὸν λιμένα εἰς Κορυφούς. Οἱ ἐν Τεργέστη καταστημένοι ὁμογενεῖς Σας ἠκολούθησαν τὸ καλὸν παράδειγμά σας, καὶ ἔπεμψαν πρὸ ὀλίγου 8000 φρ. τῆς Γαλλίας διὰ τὴν Κάσσαν τῶν ὁρφανῶν ὑποσχόμενοι μὲ νὰ κάμωσι καὶ περισσότερον εἰς τὸ μετὰ ταῦτα. Ἄλλοθεν ἄλλαι βοήθειαι ὡσαύτως κατέστησαν αὐτὴν τὴν Κάσσαν νὰ ἔχῃ φόνδα, ὥστε ἐλπίζω ὅτι αὐτὴ ἐντὸς ὀλίγου θέλει εὐχαριστήσῃ τὸν πόθον τὸν ὁποῖον εἶχομεν συλλάβει καὶ τὸν ὁποῖον Σεῖς πρῶτοι ἐκτελέσατε ὅσον τὸ ἀπὸ μέρος σας.

Τὰ στοιχειώδη σχολεῖα τὰ ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν κατὰ Τεργέστην, Ἐννετίαν καὶ Ἀγκῶνα ἔλαβον ἤδη κάποιαν ἐμψύχωσιν καὶ καλλήτερον διοργανισμὸν μὲ τὴν ὀλίγην χρηματικὴν ποσότητα ὅσην ἡ Κάσσα τῶν ὁρφανῶν ἡμύπορεσεν ἐπὶ τὸ παρὸν νὰ τὰ χορηγήσῃ. Αὐτὰ τὰ τρία σχολεῖα περιλαμβάνουσι σχεδὸν 70 μαθητάς, καὶ ἡ τοιαύτη ἀρχὴ προμαντεύει ὅτι τὰ σχολεῖα ταῦτα θέλουσιν ὠφελήσῃ εἰς τὸ ἐξῆς τὸ Γένος.

Θέλω σᾶς γράφει κατόπιν περὶ τῶν μέσων διὰ τῶν ὁποίων νὰ κάμετε μέτοχα τὰ τέκνα σας ἀπὸ τὰς ὠφελείας τῆς ἐθνικῆς ἀγωγῆς, τὴν ὁποίαν ἀγωνίζομαι νὰ ρυθμίσω προσωρινῶς εἰς τὰ ξένα μέρη.

Περὶ τὰ τέλη τοῦ παρόντος ἔτους πέμψατέ με τὸν τρέχοντα λογαριασμὸν μας, καὶ ἐν γένει θελήσατε νὰ μὲ στέλλετε εἰς τὸ ἐξῆς τὰ γράμματά σας διὰ Κορυφῶν, καὶ Μάλτας διὰ θαλάσσης ἢ δι' Ἀγκῶνος συστήνοντές τα εἰς τὸν κ. Δουρούτην.

Σᾶς ἀνανεῶνω τὰς ἐκφράσεις τῆς εἰλικρινοῦς φιλίας μου»².

¹ Αἱ ὑπόλοιποι 53 ἐπιστολαὶ δημοσιεύονται προσεχῶς εἰς σχετικὴν μελέτην μου περὶ τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τοῦ Καποδίστρια.

² Σελ. 31. Δημοσιεύεται μόνον τὸ ἑλληνικὸν κείμενον.

Β'.

Πρὸς τὴν Κυρίαν Σάροου, εἰς Βενετίαν. Βολωνία 6/18 Νοεμβρίου 1827.

Ὁ Μακαρίτης Σάρορος μὲ εἶχε τιμήσει μὲ τὴν φιλίαν του, καὶ μὲ αὐτὸν τὸν τίτλον, Κυρία, λαμβάνω τὴν ἐλευθερίαν νὰ διευθυνθῶ πρὸς τὴν εὐγένειάν Σας μὲ τὴν ἐμπιστοσύνην ὅπου μοὶ ἐμπνέουν τὸ κινεῖν με αἷτιον νὰ σᾶς γράψω καὶ ὅσα μὲ εἶπαν διὰ τὸν πατριωτικὸν ζῆλον σας.

Ὁ κ. Νικολαΐδης ὅστις θέλει σᾶς ἐγχειρίσει τὸ παρόν, θέλει σᾶς πληροφορήσει διὰ τὴν ὑπόθεσιν διὰ τὴν ὁποίαν ἐπικαλοῦμαι τὴν συνδρομὴν σας. Εἶναι λόγος διὰ νὰ βοηθηθῶσι τὰ ὄρφανὰ τῶν Γραικῶν καὶ νὰ ἡμπορέσωσι νὰ εὗρωσιν εἰς τὰ ἔξω ξένα μέρη τὴν ἐθνικὴν προστασίαν, τῆς ὁποίας ἐστερήθησαν ἐξ αἰτίας τῶν δυστυχιῶν τῆς Πατρίδος των.

Τὸ σύστημα κατὰ τὸ ὅποῖον ἡμπορεῖ νὰ τοὺς προμηθευθῇ αὐτὴ ἡ προστασία κατεστρώθη καὶ ἔλαβεν ἤδη μίαν καλὴν ἀρχὴν χάρις εἰς τὴν γενναϊότητα τῶν ἐν Ρωσσίᾳ, Ἀγγλίᾳ, Ὀλλάνδᾳ καὶ Γαλλίᾳ συμπατριωτῶν μας. Οἱ ἐν Ἰταλίᾳ ὁμογενεῖς ἔκαμαν ἀναμφιβόλως πολὺ. Ἐλπίζω ὅμως ὅτι θέλουν κάμει ἀκόμη περισσότερον ὅταν τοὺς δώσετε, Κυρία, τὸ καλὸν παράδειγμα.

Ὁ κ. Νικολαΐδης ἔχει τὴν Κάσσαν τῶν ὀρφανῶν, καὶ κάμετε ὅτι ὁ ἅγιος Θεὸς σᾶς φωτίσῃ Ἄν ἐκτὸς αὐτῆς τῆς συνδρομῆς ἐπιθυμεῖτε νὰ μᾶς βοηθήσετε εἰς καμμίαν ἄλλην ἀγαθοεργίαν, ὥς εἰς ἔκδοσιν ἀναγκαίων βιβλίων περὶ κατηχήσεως τοῦ λαοῦ, φανερώσατέ μοι τοὺς σκοποὺς σας καὶ μὲ εὐχαρίστησίν μου θέλω σᾶς σημειώσει τὴν ἐκλογὴν τοῦ βιβλίου ὅπου ἡμπορεῖ ὠφελίμως, νὰ μετατυπωθῇ εἰς Βενετίαν. Τὸ ὄνομά σας καὶ τὸ τοῦ Μακαρίτου Σάρορου θέλουν ζήσει αἰωνίως μεταξὺ τῶν Γραικῶν τῶν ὁποίων αἱ εὐλογίαι θέλουν σᾶς προξενήσει τιμὴν εἰς τοῦτον τὸν κόσμον καὶ αἰωνίαν μακαριότητα εἰς τὸν ἄλλον. Σᾶς παρακαλῶ, Κυρία, νὰ δεχθῆτε τὸ σέβας μου¹.

Γ'.

A Mr Demidoff, à Florence. Ancône 13/25 Nov. 1827.

Je n'ai pas l'honneur d'être connu personnellement de V. E. et je regrette beaucoup que les circonstances m'aient forcé de suivre dans mon pèlerinage actuel la route directe de Turin à Ancône. S'il m'eût été possible de passer par Florence, je me serais sans doute procuré l'avantage de vous présenter mes hommages, et je vous aurais adressé de vive voix les vœux que Mad^e Swertckoff aura l'extrême bonté de vous exprimer.

¹ Σελ. 15α.

Veuillez les accueillir. Vos nobles sentimens, votre piété chrétienne et la munificence avec laquelle vous avez toujours consolé de vos bienfaits les infortunés qui ont frappé à votre porte, justifient la liberté que je prends, en vous demandant quelque secours pour les orphelins qui à eux seuls sont, si ce n'est l'unique, du moins la meilleure espérance de la Grèce.

Je profite de cette occasion pour prier V. E. d'agréer l'assurance de ma considération la plus distinguée¹.

Αἱ ἄλλα πιστολαὶ ἀπευθύνονται πρὸς τοὺς ἐξῆς Ἑλλήνας καὶ φιλέλληνας.

1. Πρὸς Hentsch, εἰς Γενεύην, ἐκ Παρισίων 26 Σεπτ/8 Ὀκτωβ. 1827, γαλλιστί.
2. Πρὸς Καλλέργην εἰς Πετρούπολιν, ἐκ Παρισίων 8/20 Ὀκτωβρ. 1827, γαλλιστί.
3. Πρὸς περιγίπ. Ἑλ. Γκύκα, εἰς Πετρούπολιν 8/20 Ὀκτωβ. 1827, γαλλιστί.
4. Πρὸς Hentsch, εἰς Γενεύην, ἐκ Γενεύης 24 Ὀκτωβ./ 5 Νοεμβρ. 1827, γαλλιστί.
5. Πρὸς πατέρα Θεοδωρέσκον Καρύδην, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἐλληνιστί.
6. Πρὸς Μανώλην τοῦ Γεωργίου, Ἑλληνα ἐκ Κρήτης, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἐλληνιστί.
7. Πρὸς τοὺς Ἑλλήνας τοὺς διαμένοντας εἰς Λιβουρνον, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἐλληνιστί.
8. Πρὸς Γεώργ. καὶ Χρήστον Νιννην ἐκ Θεσσαλονίκης, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἐλληνιστί.
9. Πρὸς Νικολαΐδην, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἐλληνιστί.
10. Πρὸς Ἀντ. Μελλίκην, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἐλληνιστί.
11. Πρὸς L. Petretin, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. γαλλιστί.
12. Πρὸς Κυρίαν Καρχιάννη, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἰταλιστί.
13. Πρὸς Γιαλλινᾶν, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἰταλιστί.
14. Πρὸς Ἑμμ. Μελλίκην, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. γαλλιστί.
15. Πρὸς Α. Παπαδόπουλον, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. γαλλιστί.
16. Πρὸς Ε. Θεοτόκην, εἰς Πάδουαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. γαλλιστί.
17. Πρὸς μαρκησίαν Νυχράντζη, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. γαλλιστί.
18. Πρὸς κυρίαν Sicuro, εἰς Βενετίαν, ἐκ Βολωνίας 6/18 Νοεμβ. ἰταλιστί.
19. Πρὸς Πίνην, εἰς Φλωρεντίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 10/22 Νοεμβ. γαλλιστί.
20. Πρὸς κυρίαν Swertckoff, εἰς Φλωρεντίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 13/25 Νοεμβ. γαλλιστί.
21. Πρὸς κόμιτα Boutarlin, εἰς Φλωρεντίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 13/25 Νοεμβ. γαλλιστί.

¹ Σελ. 19α.

22. Πρὸς κόμιτα Μοντσενίγον, εἰς Πάδουαν, ἐξ Ἀγκῶνος 16/28 Νοεμβ. γαλλιστί.
23. Πρὸς κόμισσαν Μοντσενίγου, εἰς Πάδουαν, ἐξ Ἀγκῶνος 16/28 Νοεμβ. ἰταλιστί.
24. Πρὸς πρίγκιπα Gagarine, εἰς Ρώμην, ἐξ Ἀγκῶνος 18/30 Νοεμβ. γαλλιστί.
25. Πρὸς κόμιτα Stackelberg, εἰς Νεάπολιν, ἐξ Ἀγκῶνος 18/30 Νοεμβ. γαλλιστί.
26. Πρὸς τὴν ἀδελφότητα τῆς ἐκκλησίας τῆς ἀγίας Τριάδος καὶ τοῦ ἀγίου Σπυρίδωνος τῆς Ἀγκῶνος, ἐξ Ἀγκῶνος 19 Νοεμβ./1 Δεκεμβ. 1827, ἐλληνιστί.
27. Πρὸς ἀρχιμ. Μισαήλ Ἀποστολίδην εἰς Τριέστιον, ἐξ Ἀγκῶνος 22 Νοεμβ./4 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
28. Πρὸς Δημ. Καρκιώτην, εἰς Τριέστιον, ἐξ Ἀγκῶνος 22 Νοεμβ./4 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
29. Πρὸς Ραδινόν, εἰς Γενεύην, ἐξ Ἀγκῶνος 23 Νοεμβ./5 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
30. Πρὸς Ε. Παλαιολόγον, εἰς Ἀμστερνταμ, ἐξ Ἀγκῶνος 23 Νοεμβ./5 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
31. Πρὸς τοὺς Ἑλληνας τοῦ Λιβούρνου, ἐξ Ἀγκῶνος 23 Νοεμβ./5 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
32. Πρὸς Σπανιολάκην, εἰς Λονδῖνον, ἐξ Ἀγκῶνος 23 Νοεμβ./5 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
33. Πρὸς Μητροπολίτην Ἰγνάτιον, εἰς Πίζαν, ἐξ Ἀγκῶνος 23 Νοεμβ./5 Δεκεμβ. γαλλιστί.
34. Πρὸς ἀδελφοὺς Hentsch, εἰς Γενεύην, ἐξ Ἀγκῶνος 25 Νοεμβ./7 Δεκεμβ. γαλλιστί.
35. Πρὸς τὸν δοῦκα de Wette καὶ τοὺς συνεργάτας του, εὐεργέτας τῶν Ἑλλήνων τῶν φοιτῶντων εἰς τὸ ἴνστιτούτον τοῦ Beuggen εἰς Βασιλείαν, ἐξ Ἀγκῶνος 25 Νοεμβ./ 7 Δεκεμβ. γαλλιστί.
36. Πρὸς πρίγκιπα Καρατζᾶν, εἰς Πίζαν, ἐξ Ἀγκῶνος 25 Νοεμβ./ 7 Δεκεμβ. γαλλιστί.
37. Πρὸς Κ. Βαχαράν, Γ. Δουρούττην, Α. Παπαθεοδώρου, Ι. Καραγιάννην καὶ Γ. Φραγκιάδην ἀρχηγοὺς τῆς ἐν Ἀγκῶνι Ἀδελφότητος, ἐξ Ἀγκῶνος 25 Νοεμβ./ 7 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
38. Πρὸς πρίγκιπα Μιχ. Σοῦτσον, εἰς Πίζαν, ἐξ Ἀγκῶνος 27 Νοεμβ./9 Δεκεμβ. γαλλιστί.
39. Πρὸς Ἀνδ. Σισέλλην, εἰς Βενετίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 27 Νοεμβ./9 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
40. Πρὸς Σπυρ. Καλούτσην, εἰς Βενετίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 27 Νοεμβ./9 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
41. Πρὸς Ἀγγελον Φορέστην, εἰς Βενετίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 27 Νοεμβ./9 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
42. Πρὸς Μητροπολίτην Ἰγνάτιον, εἰς Πίζαν, ἐξ Ἀγκῶνος 26 Νοεμβ./8 Δεκεμβ. γαλλιστί.
43. Πρὸς Πίνην, εἰς Φλωρεντίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 27 Νοεμβ./9 Δεκεμβ. γαλλιστί.

44. Πρὸς Demidoff εἰς Φλωρεντίαν, ἐξ Ἀγκῶνος 27 Νοεμβ./9 Δεκεμβ. γαλλιστί.
 45. Πρὸς πανοσιώτατον Χρυσάνθον Κονοφάον, διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς Trieste, ἐξ Ἀγκῶνος 30 Νοεμβ./12 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
 46. Πρὸς Δημ. Ποστόλακκαν, εἰς Βιέννην, ἐξ Ἀγκῶνος 4/16 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
 47. Πρὸς κόμιτα Βιάρων, εἰς Κέρκυραν, ἐξ Ἀγκῶνος 8/20 Δεκεμβ. γαλλιστί.
 48. Πρὸς Hentsch de Chastel, εἰς Γενεύην, ἐξ Ἀγκῶνος 8/20 Δεκεμβ. γαλλιστί.
 49. Πρὸς Ραδινόν, εἰς Γενεύην, ἐξ Ἀγκῶνος, 8/20 Δεκεμβ. ἐλληνιστί.
 50. Πρὸς Μητροπολίτην Ἰγνάτιον, εἰς Πίζαν, ἐξ Ἀγκῶνος 14/26 Δεκεμβ. γαλλιστί.
 51. Πρὸς Μουστοξύδην, εἰς Βενετίαν, ἐξ Ἀγκῶνος, 14/26 Δεκεμβ. γαλλιστί.
 52. Πρὸς τοὺς ἀρχηγοὺς τῆς Ἀδελφότητος τῆς ἐλληνικῆς ἐκκλησίας τῆς Μάλτας, ἐκ Μάλτας 1/13 Ἰανουαρίου 1828, ἐλληνιστί.
 53. Ἐπιστολὴ Ἀνδ. Μουστοξύδη πρὸς Καποδίστριαν ἐκ Τουρίνου 1/13 Νοεμβ. 1827.
 Εἰς τὴν σελ. 7 ὑπάρχει ἐν σημείωμα μὲ τὰ ὀνόματα τῶν ἐξῆς νεαρῶν Ἑλλήνων σπουδαζόντων εἰς Γενεύην: Γεράσιμος Χοῦδᾶς, Νικόλ. Λεπενιώτης, τρεῖς ἀδελφοὶ Quirino, Βολτέρρας, Βουδούρης, Βασιλόπουλος, Ἐλευθεροῦδης, Τομπάζης, Γκιώνης, Σπανιολάκης. Περὶ τοῦ καταλόγου αὐτοῦ ὁ Καποδίστριας κάμνει λόγον εἰς τὴν ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Eynard, ἐκ Γενεύης 24 Ὀκτ./5 Νοεμβ. 1827, εἰς τὴν ὁποίαν τὸν ἐπισυνάπτει. (Correspondance, τ. 1^{ος}, σελ. 285).

ΒΙΟΛΟΓΙΚΗ ΧΗΜΕΙΑ.—Ἐπὶ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς ἀναστολῆς τῆς διὰ τοῦ χαλκοῦ ὀξειδώσεως τοῦ ἀσκορβικοῦ ὀξέος, διὰ τῆς ἐπιδράσεως πρωτεϊνῶν καὶ ἄλλων τινῶν οὐσιῶν, ὑπὸ **Ἑμμαν. Β. Νειάδα***. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ τοῦ κ. Γεωργ. Ἰωακείμογλου.

Τὸ ἀσκορβικὸν ὀξύ εἶναι μία ἐκ τῶν περισσότερον μελετηθεισῶν βιταμινῶν, ἐν τούτοις ἐλάχιστα γνωρίζομεν ὡς πρὸς τὸν μηχανισμόν τῆς ἐπιδράσεώς του εἰς τὴν ἀνταλλαγὴν τῶν κυττάρων τῶν ζῳικῶν ἰστών. Ἐμελετήθησαν πλεῖσται ἀντιδράσεις εἰς τὰς ὁποίας τὸ ἀσκορβικὸν ὀξύ δρᾷ ὡς καταλύτης (1), σπανίως ὅμως κατεδείχθη ἡ βιολογικὴ σημασία αὐτῶν. Μία τοιαύτη ἀντίδρασις περιεγράφη τελευταίως ὑπὸ τοῦ Nason καὶ ἄλλων (2) (3) ὡς καὶ ὑπὸ τῶν Kern καὶ Rocker (4). Οὗτοι ἐμελέτησαν τὴν ὀξειδωσιν τῆς ὑδρογονωμένης δι-φωσφο-πυριδινο-νουκλεοτίδης (D.P.N.H.) διὰ τῆς εἰδικῆς ὀξειδᾶσης τῆς, ἡ ὁποία λαμβάνεται ἀπὸ τὰ πῖσα ἢ ἄλλους μικροοργανισμούς. Ἡ ὡς ἄνω ἀντίδρασις ἐνεργοποιεῖται δι' ἑνὸς ἐνδιαμέσου προϊόντος τῆς ὀξειδώσεως

* EMM. B. NEIADAS, Sur le mécanisme de l'inhibition de l'oxydation cuprique de l'acide ascorbique par les protéines et quelques autres substances.